

Anmälan mot Miljö- och byggnadsnämnden i Ekerö kommun för dröjsmål med att ingripa mot olovligt byggande

Anmälan

Som ombud för makarna N.N. anförde A.M. i en anmälan den 4 april 2001 mot Miljö- och byggnadsnämnden i Ekerö kommun i huvudsak följande.

Ekerö kommun har trots många skriftliga anmälningar och många telefonsamtal inte tagit upp frågan om påföljd eller ingripande i anledning av överträdelse av plan- och bygglagen och inte givit något formligt beslut. Bakgrunden till N.N:s anmälningar till och samtal med byggnadsnämnden är att deras granne, [fastigheten] 28:1 i Ekerö kommun, uppfört byggnader, bastu och plank, som till viss del är belägna på N.N:s fastighet, [fastigheten] 10:23. Frågan gäller alltså inte bara om byggnaderna är bygglövspliktiga eller ej, vilket kommunen fortfarande synes tro, utan om byggnader på annans mark.

Makarna N.N. anmälde ärendet till Ekerö kommun första gången 1995. Kommunen ställde då en förfrågan till ägaren av [fastigheten] 28:1 och gjorde besök på platsen, men fattade aldrig något beslut. Makarna N.N. hade därefter viss telefonkontakt med kommunen, men kommunen var inte intresserad av att driva frågan.

Under våren 1999 tog makarna N.N. kontakt med undertecknad, då de fann situationen hopplös, och den 4 juni 1999 ställdes ett brev till kommunen. Kommunen återkommer med ett svar den 13 juli 1999 som anger att de kommer att återuppta ärendet. Den 16 september 1999 skickades ett brev till kommunen där svar önskades när handläggningen kommer att upptas.

Kommunen svarade med ett brev per den 11 oktober 1999 att de besökt platsen och att de kontrollerat att något bygglov inte finns. De uppgav även att nästa steg skulle bli att skicka en skrivelse till fastighetsägaren på [fastigheten] 28:1. Vår uppfattning var vid detta tillfälle att kommunen hade börjat agera och att de äntligen skulle ta upp frågan.

Då inget hänt, trots många telefonsamtal där kommunen varje gång lovade att ärendet var ”på gång”, skickades ett brev den 14 december 1999. Den 28 juni 2000 skickar kommunen ett brev till fastighetsägaren till [fastigheten] 28:1, och vid telefonsamtal med kommunen uppges att ärendet snart kommer att behandlas vid sammanträde i byggnadsnämnden.

Den 25 september 2000 skickar vi ytterligare ett brev till kommunen, där vi uppmanar dem att ta upp ärendet vid sammanträde i byggnadsnämnden.

Vid samtal med X.X. på byggnadsnämnden i december 2000 förstod vi att kommunens uppfattning var att de skulle kunna ge bygglov i efterhand och att det var därför ärendet dröjde. Vi uppgav då att det inte är möjligt att ge bygglov för byggnad på

annans fastighet när fastighetsägaren motsätter sig detta. Då X.X. fann att detta argument inte stämde överens med plan- och bygglagen skickades ett brev till byggnadsnämnden den 17 december 2000.

Sammanfattningsvis kan sägas att vi fortfarande inte erhållit något beslut från kommunen och att anledning till att vi inte tidigare anmält kommunen är att vi hela tiden lovats att saken ”snart” skulle tas upp.

Utredning

Sedan anmälan remitterats uttalade miljö- och byggnadsnämnden följande.

Nämnden konstaterar att det aktuella ärendet haft en oacceptabelt lång handläggningstid. Nämnden finner att följande förhållanden bör framhållas.

Enligt brev från stadsarkitektkontoret till [ägaren till fastigheten 28:1] 1995-09-13 om uppförande av plank och tillbyggnad – – – skulle frågan om bygglov i efterhand tas upp för behandling på samhällsbyggnadsnämndens möte den 13 december 1995, om tillbyggnaden och planket fanns kvar den 15 november. Tillbyggnaden och planket fanns kvar den 15 november. Enligt brev från stadsarkitektkontoret 1999-07-13 till advokatfirma L.S. gjorde vissa ledamöter i byggnadsnämnden besök på platsen 1995, dock utan att något beslut fattades.

Av brev från stadsarkitektkontoret till [ägaren till fastigheten 28:1] 2000-06-28 i samma ärendet framgår att denne i svarsbrev till stadsarkitektkontoret 1995-10-03 redogjort för hur de bygglovpliktiga åtgärderna tillkommit. Om påtalade bygglovpliktiga åtgärder finns kvar 2000-09-15 skulle frågan tas upp vid miljö- och byggnadsnämndens sammanträde i oktober år 2000. De fanns kvar den 15 september, men ärendet togs inte upp i nämnden.

Den nuvarande nämnden fick kännedom om ärendet i samband med att JO-anmälan togs upp som ett ärende vid miljö- och byggnadsnämndens beredningsmöte 2001-05-30 och behandlades den 13 juni 2001 i miljö- och byggnadsnämnden. Nämnden kan konstatera att JO-anmälan kom kommunen tillhanda 2001-04-10 och att miljö- och byggnadsnämnden haft två möten mellan 2001-04-10 och 2001-05-30 utan att det anmälts för nämnden.

Att ärendet dragit ut på tiden har av stadsarkitekten förklarats med personalomsättning och sjukfrånvaro. Nämnden anser det främst vara en ledningsfråga att se till att ärenden inom kontoret behandlas i sådan ordning att tidsutdräkt som i föreliggande fall inte uppstår.

Nämnden kommer att följa det aktuella ärendet särskilt uppmärksamt och avser att driva det till ett skyndsamt avslut.

A.M. kommenterade remissvaret. Han kom därefter in med en kopia av en skrivelse daterad den 13 augusti 2001 och ställd till miljö- och byggnadsnämnden. I skrivelsen poängteras att det inte endast är ett plank utan även byggnader (bastu och dusch) som är byggda på makarna N.N:s fastighet.

Bedömning

Enligt 10 kap. 1 § plan- och bygglagen (1987:10), PBL, skall en byggnadsnämnd se till att rättelseåtgärder vidtas så snart det finns anledning att anta att någon överträdelse av bestämmelserna om byggande skett. Ett ingripande får dock i vissa fall underlåtas när lov till byggnadsåtgärden sannolikt kan komma att meddelas i efterhand. Det förtjänar att påpekas att en sakägare (t.ex. en granne) som har påkallat ett ingripande enligt 10 kap. PBL har rätt att inom rimlig tid få ett formligt beslut som han, om det går honom emot, kan överklaga. Vidare är det viktigt att nämnden följer upp sina ärenden. Har man utfärdat ett föreläggande om rättelse inom en viss tid måste ärendet följas upp och lämpliga åtgärder vidtas när denna frist gått ut om

någon rättelse inte har skett. Myndigheten bör undvika att förutskicka åtgärder som sedan inte blir av.

Ärendet om olovligt byggande anmäldes av makarna N.N. hos miljö- och byggnadsnämnden i september 1995 och hade vid tiden för remissvaret, dvs efter nästan sex år, ännu inte avgjorts. Det är självfallet inte godtagbart att ett av enskilda personer anhängiggjort ärende inte slutligt prövas under så lång tidrymd. De skäl som angetts – personalomsättning och sjukfrånvaro – kan enligt min mening inte tillfredsställande förklara den långa handläggningstiden. Såvitt framgår av utredningen vidtogs över huvud taget inte några handläggningsåtgärder i ärendet under tiden vintern 1995-våren 1999 och då inte förrän A.M. tillskrivit nämnden. Jag är därför klart kritisk till den passivitet som har präglat handläggningen.

Jag delar den uppfattning som uttryckts i remissvaret, nämligen att det är en ledningsfråga att se till att ärenden där någon enskild är part handläggs med den skyndsamhet som föreskrivs (jfr 7 § förvaltningslagen, 1986:223). Nämnden har således alltid det yttersta ansvaret för att ärenden handläggs och avgörs inom rimlig tid.

Nämnden har uttalat att man avser att följa ärendet särskilt uppmärksam och driva det till ett snabbt avslut. Jag nöjer mig därför med den uttalade kritiken och avslutar